

Stad Enschede 73-42.

Processt(ukken) Stad Enschede. 1641.

Coepmanegbers

c(ontr)a

Huisvr(ouw) v(an) H. Helmink.

Folio 1.

(in kantlijn:) Wordt bedongen een versegelt pampier.

(in kantlijn:) Exhibit(um) 20-ste (septem)bris 1641 bij borgern(eistere)n der stadt Entscheide.

Anspraecke en(de) conclusie

vor

Tonis Coepmanegbers, geinjuriant* en cleger ter eenre

* = beleidige

tegens

die huisfrouwe van **Henrich Helminck**, genoemt **Fenne**, injuriantinne en beclagtinne ter ander zijde.

Omme dieselue nar behoeren toe fundieren
en in t' corte toe bethoenen, dat die vorg(emelte) beklagtinne
in die conclusie t' einders diese anspracke genoemien
toe condemnieren sij.

Erschijnet vor diesen e(dele) stadtgerichte Enschede die vorg(emelte) anlegger, en secht onder gewontliche protestatien, oblatien* en petitien nafolgen(de) art(ikele)n waer toe zijn.

* = opdracht

1º. Erstlich dat so well in allen beschrevenen rechten, als oick na landtrechte heilsamlick statuert, dat niemand den anderen met woerde offte met wercken mach injurieren*, en ter contrarie doende dat dieselbe nae gelegenheit der saecken behoere gestraffet offte sunsten in een honorabel amende* gecondemniert toe worden.

* = beledigen

* = boete, straf

2. Dat diesen allen onangesien die vorg(emelte) beklagtinne sich gelusten laten, omtrent drie maenden geleeden der anlegger voer een schelm en mordenaer

Folio 2.

voer Enschiede op die bleicke bij die moele ter praesentie van viel personen uuijt toe roepen en gescholden, sonder eenige reeden offte orsaken.

3. Twelck also gravissimae injuriae binnen en eenen eerlievenden man als cleger (Godt loff is) ende van eenen idermennichlichen daervor geholden wort niet staet toe gedoegen offte toe lijden.

4. Heft sick sulcx billick toe gemoete gefoert en(de) die vorg(emelte) beclagtinne also vorts na landtrechte

met twee freedsame mannen, als toe weeten
Jan Pilas en Lucas ten Berenbroick befonden
laten, die haer gefraget, offte sij soedaene injurie
worden, als sie op vorg(emelte) plaezt tegens hem
malitieuselick uuijtgegeven, wilde gestant
doen offte niet.

5. Daerop beclagtinne so vorts geantwort, dat sij
niet en weete, wat sij gesecht hebbe, en so sij etwes
den anlegger toe veell gesecht offte nageropen
hebbe, was haer leet, en wistet niet, kennende
denselven voer een vroem man, gelick sijn nabuuren,
gelick t'selve met die onpartijdische gesanten ten naesten
sall blijken, en so noedich in cas van onverhopentlike
negetie well kan bewesen worden de quo ex-
pressa fit protestatio.

6. Diesen allen ongeacht en onangesien heft beclagtinne
sich ondergestaen, omtrent verthien dagen geleeden
ten huise van **Jan Becker** ter praesentie van een
geheele geläch, even dieselve worde, wie vor diesen [gesproken]

Folio 3.
vernijet en(de) uuijtgeropen, seggende: Sistu, schelm
en mordenaer daer. Welcke injurieuse
worden anlegger in zijn herte gegaen, spreckende
also vorts tot het geläch. Gij gelaeges luide,
ick nehme u alle hirop tie getuige, wat diese
vrouwe vor worden spreckt, gevende daerop drie
vane bier, dat sulcx ten allen tijden moge stant
gedaan en geverificiert worde.

7. Derohalven anlegger noitsaekelich verorsaket worden
actionem injuriarum criminaliter tegens die vorg(emelte)
injuriantinne t' instituiren, en toe concludieren
dat sij van diese uuijtgesspreidede en uuijtgessprockene
injurieuse worden nae landrechte behore gestraffet toe worden.

Des niet toemin mitiorem partem eligierende
en niet eene civile amende* sick contenterende.
Concludeert in rechten toe erkennen en uth toe sprecken,
dat sij, beclagtinne, sall schuldich en geholden zijn,
om(m)e soedaene straffe toe ontgaen den anlegger
loffweerdich toe bewijsen, dat hij een schelm ende
mordenaer is, bij gebreck van sulcx toe doen, als sij
nummermeer sall kunnen doen, dat verclaert sall
worden, dat het haer niet bethaemet den clegeren
articuleerten maten toe injurieren, maer daeraen
toe voele gedaen, en oversulcx schuldich is, den
clegeren zijn eere wederom(m)e toe beteren en(de) toe
repareren, en dit alles met restitutie van allen
kosten gedaen en(de) nog toe doen, en hoger overicheit
haer actie in alles vorbeholden, offte concludiert
tot alsulken fine, als hij na rechte sall doen kunnen
offte mogen, met avermaligen eijsch van costen.

* = boete, straf

Cum ulteriori imploratione pro ut juris et stijli.

Folio 4.

Ansprake voer **Tonis Coepmanegbers**

c(on)tra

Fenne, huisfrouwe van Henrich Helminck.

A(nn)o 1641.

Personen:

Becker, Jan,	2,
Berenbroick, Lucas ten,	2,
Coepmanegbers,	o,
Coepmanegbers, Tonis,	1,4,
Helminck, Fenne, x Henrich,	1,4,
Helminck, Henrich, x Fenne,	1,4,
Helmink, H., x,	o,
Pilas, Jan,	2,

Plaatzen:

Enschede,	o,
Entscheide,	1,